

תכנית אב לאגן נחל קדרון - ואדי אל נאר
مخطط عام لحوض وادي النار
KIDRON VALLEY- WADI EL NAR MASTER PLAN PROJECT

27.03.2011

תכנית אב לאגן נחל קדרון - סיכום מפגש בעלי עניין
המפגש התקיים במכון ירושלים לחקר ישראל ב- 15.03.2011

משתתפים - ראה נספח מס' 1

המפגש נחלק ל- 4 חלקים עיקריים: דברי פתיחה וסקירת התקדמות התכנית, הצגת התקדמות התכנית ומיזמים למימוש בעדיפות עליונה, דיון וסיכום.

חלק א': דברי פתיחה וסקירת התקדמות התכנית

- הגב' נעמי צור – סגנית ראש עיריית ירושלים – ברכה את הכנת התכנית בשם ראש העיר ובשמה והדגישה את חשיבות קידום התכנית לשגשוג האזור ולקידום נושאים מרכזיים ובראשם פתרון בעיית הביוב בנחל ופיתוח מוקדי עליה לרגל ותיירות.

- מר גרי עמל – מנכ"ל רשות ניקוז ים המלח – הדגיש את הציפיות ממימוש התכנית, הקשיים הצפויים וציפיותיו מהתוצאות החיוביות של התהליך שיקרין על ירושלים והאזור כולו.

- מר סולימאן עבדאללה אלעסא – ראש עיריית עובדייה – הודה על האפשרות להשתתף במפגש וביקש להדגיש את נושאי הסביבה והבריאות של תושבי עירו והאזור הסובלים מהביוב וממטרדים נוספים. לדעתו יש לפתור את נושא הביוב בהקדם תוך שיתוף פעולה מלא ולקדם את פיתוח החקלאות והתיירות באזור.

- מר צ'ארלס שוורץ משגרירות ארה"ב הדגיש את האינטרס האמריקאי להיות שותפים בתהליך הכולל ובתיווך בין הצדדים בנושאי המים.

- מר מאיר קראוס – מנהל מכון ירושלים לחקר ישראל - ברך על התכנית ועל השתתפות המכון בתהליך התכנון.

- פרופ' ראובן לסטר – יו"ר ועדת ההיגוי - סקר את פעילותו לקידום מהלכים מדיניים ובינלאומיים בקידום התכנית כפלטפורמה וכקטליזטור לעשייה ולשיתוף פעולה אזורי. ראובן סקר את התקדמות המהלכים לקידום פתרון בעיית הביוב והדגיש את שיתוף הפעולה והנכונות של ראש עיריית עובדייה וגורמים נוספים ברשות הפלסטינית.

חלק ב': התקדמות התכנית ומיזמים למימוש בעדיפות עליונה

- אדרי' אריה רחמימוב ואדרי' ליאורה מירון הציגו רקע כללי, מטרות ועקרונות התכנית, צוות התכנון ותפקידו של כל אחד מחברי הצוות בקידום התכנית ודרכים להמשך קידום ומימוש המיזמים.

המיזמים שהוחל במימושם:

1. הקמת מט"ש
2. תכנית ניקוז וניהול נגר עילי
3. חינוך סביבתי
4. פיתוח דרך שיח' סעד (האמריקאית)

5. טכנולוגיות פשוטות לפינוי פסולת וביוב גולמי

מיזמים נוספים בעדיפות גבוהה ולמימוש בטווח הקצר :

6. פינוי פסולת בניין ופסולת ביתית

7. צירי עלייה לרגל וצליינות להולכי רגל ולרוכבי אופניים – "שביל הקדרון", "שביל אמת המים", "שביל מים לי-ם לים"

8. גנים ופארקים קהילתיים

9. שיקום ופיתוח דפנות הנחל

10. מרכז הכשרה והסבה מקצועית

11. מרכז יזמות

- אינג' אילן הלבץ הציג את החלופות לפתרון בעיית הביוב וסקר בהרחבה את חלופת מט"ש עובדייה ואת החלופה המועדפת- חלופת מט"ש נבי מוסא.

- ד"ר ורד דוקטורי בלאס הציגה את פעילות ארגון מהנדסים ללא גבולות (EWB) בפיתוח מיזמי

טכנולוגיות פשוטות לטיפול בפסולת וביוב גולמי באגן. הארגון קיבל תמיכה ראשונית מחברת בואינג

- ד"ר רם אלמוג הציג את פרויקט החינוך הסביבתי שמקדם יחד עם עו"ד דני לבני במס' בתי ספר במזרח ירושלים. הפרוייקט יכול בקרוב נשים וכ- 2,500 תלמידי בתי ספר בהדרכת סטודנטים ערבים מהאוניברסיטה העברית.

- מר נעים עוויסאת דיווח על ההתארגנות המקומית בשכונת צור באכר והצורך הדחוף בפתרון בעית הביוב ובקידום ואישור של העירייה לתכנית שכונת ערב א סוואחרה בראשותו של אדר' סנאן עבד אלקדר.

- מתכנן מוחמד נכאל הדגיש את חשיבות שיתוף הציבור הערבי במזרח ירושלים ותפקיד העירייה ומשרדי הממשלה בנושא.

- ד"ר אלי גרונר ופרופ' משה שחק הציגו את פרויקט המארג הלאומי, מחקר אקולוגי-סוציולוגי ארוך טווח, והפוטנציאל בשילוב אגן הקדרון במערכת המחקר הלאומית והבינלאומית.

- אדר' ורדית צורנמל סקרה את המיזמים בנושאי שביל הקדרון, פארקים וגנים ודרכי מימוש.

- הידרולוגיה וגיאוהידרולוגיה - פרופ' אליהו רוזנטל קבל על חוסר הנתונים במדידות ובדיקות הידרולוגיות באגן הקדרון. כתוצאה מהעבודה שקידם נוצרה תשתית לעבודת המשדשיש להשלימה עם בדיקות נוספות, הקמת תחנות למדידת גאוריות וכד'.

חלק ג': דיון פתוח בסוגיות תכנון מרכזיות, מסקנות וסיכום

במסגרת הדיון התייחסו המשתתפים להצגת התכנית ולמיזמים בטווח הקצר ובעדיפות עליונה כלהלן :

- עודד שגיא קבל על האפלייה באספקת שרותים בין תושבי מזרח ומערב ירושלים.

- זאב הכהן חושב שיש להתחיל מפיתוח השטחים הפתוחים ושאל מי לוקח את האחריות על קידום.

- תמיר יערי מציע לאגום מי נגר עילי וליצור מוקדי תירות וחקלאות בשיתוף ערבי-יהודי (כדוגמת פרויקטים שבוצעו בפורטוגל).

- חיים סהר, נציג קק"ל הציע לבחור פיילוט ולקדמו בשיתוף הקק"ל. כמו כן המליץ לקשור את פרויקט יער ירושלים למיזמים בקדרון. יש לדעתו להכין תיקי תורמים ולהתחיל משטחים שאין עליהם חילוקי דעות.

- צבי רבהון ממשרד החקלאות אישר שיש למשרדו מחוייבות למדידות וניטור באגן.

חלק ד': סיכום

- גרי עמל: תכנית האב הינה תכנית רעיונית שיש לקדם את יישומה – בסיס לעבודת המשך ולהידברות. מציע להציג את התכנית לנשיא המדינה, לראש העיר ולמספר שרים. להקים ועדת היגוי בראשותה של הגב' נעמי צור שתרכז את תכנית הפעולה של המיזמים. את פיתוח ציר האופניים לוקחת רשות ניקוז על אחריותה.
- הגב' נעמי צור: מציעה להקים מיד את מינהלת אגן הקדרון.
- ועדת ההיגוי וצוות התכנון מודים על הנוכחות המרשימה וההשתתפות הפעילה של בעלי העניין ומקווים להמשך שיתוף פעולה בקידום וביישום התכנית.
- פרופ' ראובן לסטר: מציע לשתף במינהלת את כל ראשי הערים באגן ולקדם איתם את מיזמי התכנית. ראובן ציטט משירו של יהודה עמיחי - "ירושלים, עיר נמל על שפת הנצח" - והוסיף "אנחנו הבנו את כוחו של המדבר ולכן אנו פונים מזרחה".

רשמה: ליאורה מירון

תפוצה: ועדת ההיגוי, צוות התכנון, משתתפים

נספח 1 – רשימת המשתתפים בפגישה בעלי העניין ב- 15.03.2011

שם :	תפקיד	דוא"ל	טל'
בעלי עניין			
סולמאן עבדאללה אלעסא	ראש עיריית עובדייה	s-alassa@yahoo.com	052-2712123
ד"ר דויד קורן	יועץ ראש העיר למזרח ירושלים	dvkoren@jerusalem.muni.il	
ציארלס שוורץ	שגרירות ארה"ב	gov.state@swartz	
דב קוזניצוב	אגודת המים בקעת הירדן	dov@agumaimjv.co.il	054-3024430
אריאל פיפרנו	עוזר סגנית ראש העיר	piperno@jerusalem.muni.il	
הלין רומני	Local Action for Biodiversity מתאמת	lab.jerusalem.muni@gmail.com	054-6751341
נעים עוויסאת	יזם מקומי	n.hages@hotmail.com	052-2867151
תמיר יערי	תמרה (כפר לחקר שלום PRV)	yaaritamir@gmail.com	
צבי רבהון	מנהל אגף שימור קרקע, משי' החקלאות	zvir@moag.gov.il	050-6241803
תרצה רוזנטל	חינוך סביבתי	tirtza.elnatan@mailpay.ac.il	054-2229556
עינב עמרם	רשות ניקוז ים המלח	einav.amram@gmail.com	
ד"ר שרה אוסצקי-לזר	מכון ון ליר	saraho@vanleer.org.il	052-4475449
נינה לוביסקי	נציגת קמ"ט איכ"ס, המנהל אזרחי	nina@sviva.gov.il	
יובל נחום	קמ"ט מים, המנהל האזרחי	yuvaln@water.org.il	050-6234119
שלמה מוסקוביץ	מתכנן יו"ש, המנהל האזרחי	Tichnun.yosh@gmail.com	050-6234028
עודד שגיא	אגרונום, איש עסקים	oded.sagee@gmail.com	054-2020254
ניצן לוי	מנכ"ל א. ע. לאיכ"ס יהודה	nitsan@enviosh.org.il	
גיל רייכמן	עיריית ירושלים – איכ"ס	gilre@jerusalem.muni.il	050-7462784
ד"ר אלי גרונו	מנהל LTER, מכון ערבה	egroner@bgu.ac.il	
פרופ' משה שחק	אקולוג, אוני' בן גוריון והאקדמיה הלאומית למדעים	shachak@bgumail.bgu.ac.il	
ד"ר ורד דוקטורי בלס	מכון מילקן, מהנדסים ללא גבולות	info@ewb.org.il	054-9217777
חיים סהר	קק"ל	haims@kkl.org.il	
ד"ר ריצ'ארד הרדימן	מכון טרומן, האוני' העברית	rickhardiman@yahoo.com	
ברי קוליק		barrykulick@gmail.com	
אלה	משרד לביא נטיף	ilan@lavi-natif.co.il	
תומר ישראל	ירוק עכשיו	Green.now.eco@gmail.com	
ועדת היגוי			
נעמי צור	סגנית ראש העיר ירושלים	naomi@barkat.org.il	
פרופ' ראובן לסטר	יו"ר ועדת ההיגוי	richard@laster.co.il	02-5635224
גרי עמל	מנכ"ל רשות ניקוז	da@ma-tamar.co.il	0507752971
מאיר קראוס	מנכ"ל מכון י"ם (במקומו של ישראל קמחי)	meir@jiis.org.il	02-5630175
צוות התכנון			
פרופ' אליהו רוזנטל	הידרולוגיה וגיאוהידרולוגיה	elirose@netvision.net.il	02-6418837
אדרי' ורדית צורנמל	שיקום סביבתי ותכנון נופי	vardit@tstr.co.il	054-4482884
מתכנן מוחמד נכאל	תכנון קהילתי	nakhalm@gmail.com	054-4860467
ד"ר רם אלמוג	אקולוגיה איכות סביבה הידרוגאוגי	almogim@gmail.com	050-2873901
אינג' אילן הלבץ	ביוב	ilan@lavi-natif.co.il	050-7462784
עו"ד דני לבני	מדיניות ומשפט	dani@laster.co.il	02-5635224
אדרי' אריה רחמימוב	ראש צוות התכנון	arie@rahamimoff.com	02-5378077
אדרי' ליאורה מירון	ראש צוות התכנון	Liora.meron@gmail.com	054-5279772
אדרי' לור דשי	משרד רחמימוב	laure@rahamimoff.com	02-5378077

נספח 2 – תמונות ממפגש בעלי עניין שהתקיים ב- 15.03.2011

